

нського.— Львів, 1884.— 134 с.;
 Ігоновський О. Історія літера-
 тури руської.— Львів, 1893.—
 т.3, ч.2. —С. 839—891; Леви-
 чинський І.О. Прикарпатська Русь
 XIX в. в біографіях.— Львів,
 1901.— С. 200—224; Барвін-
 чинський О. Спомини з мого жит-
 тя.— Львів, 1912—13; Павли-
 чин С. Рід Барвінських в
 історії укр. культури// Вісник
 ІТШ.— 1993.— Ч.6-7.— С.16—
 8; Хропко В. Поставити народ
 своїй хаті на свою силу з
 воєю волею// Січ.— 1993.— №
 1.— С.3—7; Його ж: "Правдою
 заряв наш світ...": До 110-
 ліття з дня смерті Володимира
 І. // УМЛШ. — 1993. — № 2.
 — С.47; Некролог//Діло.—
 1983.— Ч.9—10.

Архіви: ЛНБ. Відділ руко-
 писів. — Ф.11, спр. 96, 97, 108,
 110, 120, 123, 3414—3418, 3420—
 3430, 4002, 4032 (матеріали біо-
 графії), 4050, 4052, 4057, 4080—
 4082, 4119 (поезії), 4123, 4124
 оповідання), 4122, 4125 (стат-
 ті, тексти виступів), 4239, 4240,
 4324, 4494, 4714, 4715, 4921,
 4935, 4942, 4943, 4969, 4974,
 4976, 4978, 4980, 4983, 4987,
 4991, 4996, 4998, 5011, 5012,
 5020, 5029, 5030, 5046, 5049,
 5051; ф.29, спр. 91/16, арк. 70-
 15; ф.57, спр. 807, 450, арк.
 222—229; ф.154, спр.9; ф.167, оп.
 1, спр. 291; оп. 2, спр. 114.

О.О.Сидоренко

БАРВІНСЬКИЙ Олександр
 Григорович (псевд. Подолянин,
 Австрієць) [08.06.1847, с. Шлях-
 тишці, тепер Гніздишка Тер-
 нопільського р-ну Терноп. обл.
 — 25.12.1927, Львів] — громад.
 діяч, педагог, історик, літерату-
 рознавець.

Н. в сім'ї священика. Брат
 Володимира (див.) і Осипа Бар-
 вінських. Закінчив гімназію у Тер-
 нополі та філософ. ф-т Львів.
 ун-ту (1868). Працював учите-
 лем гімназії в Бережанах, Терно-
 полі. З 1888 — професор держ.
 учител. семінарії у Львові. Зас-
 новував у селах Тернопільщини
 читальні, створив місцеві філіа-
 ли т-ва "Просвіта" (1875) і "Русь-
 ка бесіда" (1884). За ініціативою
 Б. 1892 літ. т-во ім. Шевченка
 було реорганізовано і перетво-
 рено на наукове. 1893—97 —
 його голова і редактор перших
 4-х томів "ЗНТШ". Був депута-

гом парламенту Австрії (1891–1907), сейму Галичини (1894–1904), членом австр. палати панів (1917). 1893–1918 – член Галиц. шкільної ради, а 1918 – міністр освіти і віросповідань ЗУНР. Завдяки наполегливим зусиллям Б. у галиц. школах було впроваджено укр. мову. Він запровадив у шкіль. підручниках термін "українсько-руський". Автор багатьох підручників для шкіл і гімназій ("Руські читанки", 1870–71, 1882), статей з пед. тематики в газ. "Діло", "Шкільна часопис", "Газета шкільна". Був співробітником (1867) і редактором (1888–89) ж-лу "Правда", співпрацював у газ. "Діло". Протягом 1897–1914 видавав і редагував ж-л "Руслан", був редактором ж-лу "Учитель" (1889), видавцем і редактором ж-лу "Дзвінок" (1890). Видавав "Руську історичну бібліотеку" (Тернопіль–Львів, 1883–94; вийшло 12 томів). Невтомно працював і як історик та літературознавець ("Ставропільське братство у Львові", 1896; "Історія України-Руси", 1904; "Історія української літератури", т.1–2, 1920–21). Помер у Львові, де й похований на Личаківському кладовищі. Архів Б. зберігається у відділі рукописів ЛНБ ім. В. Стефаника ІАН України та в родині Барвінських.

Тв.: Ставропільське братство у Львові (1896); Віймки з українсько-руської словесності для вищих середніх шкіл (1903);

Історія України-Руси (1904); Віймки з народної літератури українсько-руської XIX віку (1905); Оповідання з всесвітньої історії (1910); Спомини з мого життя (ч.1–2; 1912–13); Історія української літератури (т.1–2; 1920–21); Коротка історія українського народу (1926).

Літ.: Кравець М. Видавець "Руської історичної бібліотеки" // УІЖ.– 1967.– № 6. – С.137–138; Навлишин С. Пам'ять роду і народу // Дзвін.– 1993.– № 4–6. – С.124–129.

Архіви: ЛНБ. Відділ рукописів. – Ф.11.

Н.Г.Баб'як, М.М.Романюк

БЕРЕЗОВЕЦЬ Дмитро Тарасович [18.10.1910, м. Новоград-Волинський, тепер Житомир. обл. – 29.05.1970, Київ] – археолог.